

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Feria quarta Cinerum. X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

fit eiusdem rationis cum sequentibus Dominicis.

5 Lectiones de Genesi, ex Decreto Gelasij, & Ord. Romano. Responsoria de eadem Genesi recitari iussit Alexander II. ex Microl. loco citato, amoris alijs quæ dicebantur cum *Alleluia*: cum non deceat (inquit Leo IX. de *Consecr. Distinct. 1. Hi duo.*) cantare *Alleluia*, quando recolimus primi hominis calum in Lectionibus.

6 In Sexagesima dicuntur Responsoria de Historia Noë, ex Decreto Gregorij VII. teste Radul. *Propos. 16.* cum antea, ex Decreto Alexandri II. repeterentur Responsoria Septuagesimæ. Collecta Sexagesimæ non impedit commemorationem communem de sancto Paulo in Officio. Vide in *Tom. 1. de Sexag. pag. 235. num. 15.*

7 In Quinquagesima Respons. de Abraham dici iussit Gregorius VII. ex Radulpho loco citato.

8 Data sunt Antiphonæ propriæ ad *Magnificat* ferè omnibus Ferijs Septuagesimæ, Sexagesimæ & Quinquagesimæ; de quibus antiqui nihil dicunt. Si Antiphonas spectes, eæ propriæ sunt: quia hæ Feriæ non sunt ita communes, vt aliæ per annum; neque ita propriæ, vt Feriæ Aduentus, & Quadragesimæ, quarum Antiphonæ numquam omittuntur. Si Ferias attendas, in Feria 6. nulla est Antiphona; quia saltem de S. Maria in Sabbato fit in Vesperis à Capitulo. In Feria quinta Sexagesimæ, & item sexta in anno bissextili, dicuntur Antiphonæ quæ in præcedentibus Ferijs fuerunt omisæ, si occurrat feri de Sancto in iisdem; vel certè de Psalterio sumuntur, non autem de Ferijs Septuagesimæ, quarum Antiphonæ, si omittantur ob Festa Sanctorum, non resumun-

tur in sequenti Hebdomada, quod perperam scripsere aliqui in Calendarijs Ecclesiarum particularium: neque Rubrica de his Antiphonis posita ante Feriam 5. Sexagesimæ se extendit ultra suam Hebdomadam. Si verò numerum obliues Antiphonarum, mysterij aliquid fortasse inest: tum quia nouem eæ sunt omnes; tum quia inter eas certus quidam est gradus non nisi congruus (ex Maiorum saltem auctoritate qui eas decreuerunt) vt nimirum quatuor Antiphonæ in Vesperis sint assignatæ Ferijs Septuagesimæ, tres Ferijs Sexagesimæ, duæ Ferijs Quinquagesimæ.

De Feria quarta Cinerum.

C A P. X.

1 **E**st priuilegiata hæc Feria, in qua occurrens quodcumque Duplex transfertur, ex Decreto Clementis VI. anno 1352. vt ego legi in Martyrologio M. S. antiquo in Bibliotheca Fortunati Scacchi, sacri Palatij Sacriste, de sacris Litteris optimè meriti: & habetur in Breuiario edito Venetijs 1549. quia eo die conuenit, vt populus Christianus pœnitentiæ publica det indicia.

2 Omnia ergo fiunt vt in Quadragesima, ait Microl. *cap. 49.* & ad omnes Horas, inquit *cap. 50.* genuflectimus, hoc est, dicuntur Preces. Nam, quia nos augere debemus pensum seruitutis nostræ, præsertim in Precibus, ex S. Gregorio relato à Radul. *Propos. 16.* hinc factum est, ex eodem Radul. quòd dicantur his diebus feriales Preces cum Officio Psalmorum, Gradualium, & Pœnitentialium.

3 Duæ Orationes dicuntur quotidie in feriali Officio, quarum secunda est Vesper-

Vesperarum propria; quia in Missa due item dicuntur super Populum, altera initio, altera in fine: cuius rei causam dedimus, cum de Missa Sacrificio, Tomo priore.

4 Nondum dicuntur Vesperæ ante comestionem, vt referuetur prerogatiua Dominicæ sequenti, quæ est caput Quadragesimæ, cuius primæ Vesperæ dicuntur in Choro ante cœnam; & deinceps idem fit in diebus ferilibus, ex Conc. Cabilonen. de Consecr. Dist. 1. Solent.

5 Dixi ante cœnam, quia antiquitus soluebatur ieiunium hora cœnæ in Quadragesima post Vesperas: & licet horam anticipemus, retinemus tamen vocabulum cœnæ, cui benedicimus ea Prece quæ adhibetur ad cœnam, *Edent pauperes*, &c. vt in fine dicitur Breuiarij. Quia verò non possumus ieiunare diebus & noctibus, sicuti fecit Christus, ieiunemus saltem vsque ad horas diurnales inclusiue, hoc est, dictis Vesperis, vt ait Archid. in cap. Solent. de Consecrat. cit.

6 Extra Chorum non tenemur ante comestionem recitare Vesperas, quia Concilium Cabilonen. se intelligitur de publica in Choro recitatione; cui tamen congruum est vt conformemur in priuata quoque Vesperarum recitatione.

De Dominicis Quadragesimæ.

C A P. X I.

Inuitatorium Dominicæ primæ, *Non sit vobis vanum*, &c. composuit Amal. ex VVion auctore *Ligni vitæ lib. 5.* & ille ipse meminit de *Ord. Antiph. cap. 35.* vbi docet tamen se transtulisse hoc Inuitatorium in hanc Dominicam à media Quadra-

gesima, in qua ab alijs cantabatur. Primæ Lectiones interrumpunt quidem Lectiones de Genesi, sed indicant fructus pœnitentiæ, ex Dur. *lib. 6. c. 12.* Responsorij, ex Amal. de *Ord. Antiph. cap. cit.* sunt clauis tituli de conuersatione & statu totius Quadragesimæ. Oportet enim hoc tempore corrigere mores, ieiunare, plorare, orare, patientes esse, vigilare, pœnitere, elemosynam dare, quæ omnia in Responsorijs continentur.

2 Frequentatur Psalmus nonagesimus *Qui habitat*, &c. à quo plures Versus hoc tempore delinuntur: quia, inquit Amal. *lib. 4. cap. 19.* sumus in his diebus in maiori certamine tentationum; vel inde est, quia malè usurpauit hunc Psalmum satanas tentando Christum; contra quem repetimus eundem in proprio sensu: *Angelus suis mandauit*, &c.

3 Antiphonarum ad Laudes, *Cum mundum*, &c. meminit Amal. de *Ord. Antiph. cap. 36.*

4 Cantabatur in diebus nostris Hymnus *Ad preces nostras* in secundis Vesperis, qui non erat antiquus, & ratione metri scatebat erroribus: tum nullum erat Festum quod quatuor gauderet Hymnis, ad primas Vesperas, Nocturnos, Laudes, & secundas Vesperas, præter Dominicas Quadragesimæ; & occupatis Ferijs secundis à Festo Duplici (quando Pascha occurrit die 22. Aprilis) eo anno nunquam recitabatur. quibus omnibus consideratis, in Recognitione Breuiarij Clementina de Breuiario fuit ademptus. De alijs tribus Hymnis diximus *Sect. 5. cap. 6. pag. 68.*

5 In Feria secunda sequenti ad sunt Capita propria pro omnibus Horis ferilibus Quadragesimæ, de quibus mentio